

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

z matematyki

w Szkole Podstawowej Nr 46 w Bytomiu
im. Bractwa Kurkowego Grodu Bytomskiego

- I. SPOSOBY I KRYTERIA SPRAWDZANIA DYDAKTYCZNYCH OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
1. Przedmiotowy System Oceniania z matematyki jest zgodny z **Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania i Statutem Szkoły**.
 2. Każdy uczeń oceniany jest zgodnie z **zasadami sprawiedliwości**.
 3. Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów mogą przyjmować formy:
 - sprawdzianów,
 - diagnoz, próbnych egzaminów ósmoklasisty,
 - kartkówek,
 - odpowiedzi ustnych,
 - aktywności na lekcji,
 - pracy samodzielnej na lekcji,
 - wykonanie prac naukowych
 - nieobowiązkowych zadań domowych dla uczniów chętnych.
 4. Każda forma aktywności ucznia zostaje oceniona przez nauczyciela z informacją zwrotną o stopniu opanowania wiedzy i umiejętności, ze wskazaniem obszarów do poprawy i instrukcją dotyczącą metod uczenia się.
 5. Skala procentowa umiejętności i wiedzy w przełożeniu na ocenę cząstkową:
 - ocena **celująca** – 100%
 - ocena **bardzo dobra** – 90% do 99%
 - ocena **dobra** – 75% do 89%
 - ocena **dostateczna** – 50% do 74%
 - ocena **dopuszczająca** – 30% do 49%
 - ocena **niedostateczna** – 0% do 29%
 6. Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum **6 ocen** cząstkowych z matematyki.
 7. Uczeń, który był nieobecny z przyczyn usprawiedliwionych (co najmniej tydzień) ma obowiązek zgłosić nieprzygotowanie, ale nie otrzymuje wpisu w dzienniku. Musi natomiast uzgodnić z nauczycielem termin uzupełnienia ewentualnych prac. W przypadku, gdy

nieobecność ucznia jest krótsza, ma on obowiązek uzupełnić braki i przygotować się do zajęć edukacyjnych. Po dłuższej nieobecności ucznia nie ocenia się go przez 2 kolejne lekcje (nieobecność co najmniej 1 tydzień).

8. Sprawdziany są obowiązkowe. Uczeń ma prawo do odmowy pisania w ciągu tygodnia więcej niż **trzech** prac klasowych, a w ciągu dnia więcej niż **jednej** pracy klasowej.
9. Uczeń ma prawo do powiadamiania go, z **co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem**, o terminie i zakresie prac klasowych/sprawdzianów,
10. Uczeń, który był nieobecny na pracy klasowej/sprawdzianie ma obowiązek napisać ją **w ciągu 14 dni po powrocie do szkoły**, ustalając termin z nauczycielem. Jeżeli uczeń nie wywiąże się z powyższych ustaleń, pisze pracę na najbliższej lekcji danego przedmiotu.
11. Uczniowie, którzy uzyskali oceny **niedostateczne** z prac klasowych powinni te oceny poprawić w terminie 14 dni od daty otrzymania ocenionej pracy. W wyjątkowych wypadkach, np. długa choroba, nauczyciel może wyznaczyć uczniowi inny termin poprawy oceny.
12. Przy poprawianiu sprawdzianu kryteria ocen nie ulegają zmianie, a otrzymana ocena jest wpisana do dziennika.
13. Kartkówka obejmuje swym zakresem materiał z ostatnich **3 lekcji** rozumiana jako forma sprawdzenia opanowanego materiału nie wymaga zapowiedzi. Ocena z kartkówki podlega poprawie.
14. W przypadku oceny niedostatecznej na koniec roku uczeń ma prawo do **egzaminu poprawkowego** (warunki i tryb określa WZO i Statut Szkoły).
15. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni ucznia stwierdzą, że ocena wystawiona w wyniku klasyfikacji rocznej została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalenia tej oceny zawartym w niniejszym dokumencie składają pisemny wniosek do dyrektora szkoły o **przeprowadzenie sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia** (warunki i tryb określa WZO i Statut Szkoły).
16. Uczeń, który brał udział w **konkursie matematycznym** otrzymuje ocenę cząstkową **celującą**.
17. Za aktywność na lekcjach uczniowie otrzymują plusy, za nieprzygotowanie i brak pracy minusy. Uczniowie za 6 plusów otrzymują ocenę celującą, za 5 plusów ocenę bardzo dobrą, za 4 plusy ocenę dobrą, za 3 plusy ocenę dostateczną. Każdy minus redukuje zdobyty wcześniej plus.
18. Oceny wpisywane są do dziennika z wagami:
 - sprawdzian, praca klasowa – waga 3,
 - kartkówki, prace samodzielne na lekcji – waga 2,
 - inne formy aktywności – waga 1,
 - diagnozy – waga 0.

II. OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

1. Nauczanie matematyki w szkole podstawowej odbywa się na podstawie programu :
Matematyka z plusem- GWO – klasa 5-8 oraz Nowa Era : Matematyka z kluczem – klasa 4
2. Celem nauczania matematyki jest zapoznanie i doskonalenie umiejętności w zakresie:
 - Zrozumienia i stosowania podstawowych pojęć matematycznych
 - Przeprowadzania prostych wnioskowań posługując się językiem matematyki i jej symboliką
 - Prawidłowości i poprawności obliczeń (wg kolejności wykonywania działań), umiejętności sprawdzania siebie, szacowania wyników
 - Odczytania danych z rysunków, diagramów, tabel
 - Korzystanie z tekstów, umiejętne rozwiązywanie zadań tekstowych
 - Sprawne posługiwanie się przyrządami do geometrii: linijką, ekierką, cyrklem, kątomierzem
3. Program realizowany jest poprzez:
 - Wyjaśnianie i wdrażanie nowych tematów
 - Interpretację, analizę nowych pojęć, reguł własności- zastosowanie w praktyce
 - Wdrażanie koniecznych twierdzeń, nieskomplikowane, proste wnioskowanie
 - Doskonalenie wykonywania działań w zakresie poszczególnych zbiorów liczbowych
4. Ogólne kryteria ocen z matematyki

Klasy IV- VI

Wymagania na ocenę:

- Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - uogólnia oraz wykorzystuje uogólnienia i analogie; - potrafi oryginalnie rozwiązać zadanie, także o podwyższonym stopniu trudności; - samodzielnie potrafi formułować definicje i określenia z użyciem symboli matematycznych; - sprawnie i bezbłędnie odczytuje i analizuje dane z form adekwatnych dla danego etapu kształcenia (testu matematycznego, diagramu, rysunku, tabeli, wykresu); - sprawnie i bezbłędnie przetwarza dane z tekstów, diagramów, tabel, wykresów (wiadomości adekwatne do danego etapu kształcenia); - stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin; - prezentuje wyniki swojej pracy w różnorodny sposób oraz dobiera formę prezentacji do problemu; - wspiera członków grupy potrzebujących pomocy; - osiąga sukcesy w konkursach, - jest aktywny i zawsze przygotowany do lekcji.

- Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - potrafi biegle i samodzielnie używać sformułowań matematycznych; - umie klasyfikować poznane pojęcia i podaje szczególne przypadki; - stosuje uogólnienia i analogie; - umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania; - samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje; - odczytuje i porównuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów; - stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania, szczególne przypadki i uogólnienia; - stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin; - prezentuje wyniki swojej pracy we właściwie wybrany przez siebie sposób; - wskazuje pomysły na rozwiązanie problemu; - dba o jakość pracy, potrafi dyskutować na tematy matematyczne, - jest aktywny na lekcji.
- Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - potrafi formułować definicje, zapisywać je - potrafi operować pojęciami matematycznymi, stosować je; - potrafi sformułować twierdzenie proste; - potrafi przeprowadzić proste wnioskowanie i rozumowanie; - analizuje treść zadania, układa plan rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje typowe zadanie; - odczytuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel; - stosuje algorytmy w sposób efektywny i potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu; - stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych; - prezentuje wyniki swojej pracy w sposób wybrany przez siebie; - zadaje pytania związane z postawionym problemem; - stara się stworzyć przyjazną atmosferę i zachęca innych do pracy; - poprawnie używa podręczników z zakresu wiedzy matematycznej oraz pomocy naukowych. - bierze czynny udział w lekcjach, zawsze jest do nich przygotowany.
- Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - potrafi przeczytać definicje zapisane za pomocą znanych symboli matematycznych; - potrafi stosować twierdzenia w typowych zadaniach oraz podać przykład potwierdzający prawdziwość twierdzenia; - potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach; - tworzy proste teksty w stylu matematycznym; - odczytuje dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel; - stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach; - stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania typowych problemów praktycznych przy niewielkiej pomocy na-le; - prezentuje wyniki swojej pracy w sposób wybrany przez siebie; - stara się zrozumieć zadany problem, - zdarza mu się brak pracy domowej, jego aktywność na lekcjach matematyki jest niewielka.
- Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który: - intuicyjnie rozumie podstawowe pojęcia, zna ich nazwy, potrafi podać proste ich zastosowanie; - intuicyjnie rozumie podstawowe twierdzenia, zna symbole matematyczne; - w zadaniu tekstowym potrafi

wskazać dane i to, czego szukamy, rozwiązuje przy pomocy n-la typowe zadanie o niewielkim stopniu trudności; - tworzy, z pomocą n-la, proste teksty w stylu matematycznym; - odczytuje, z pomocą n-la, dane z prostych tekstów, rysunków, diagramów, tabel; - zna zasady stosowania podstawowych algorytmów i stosuje je z pomocą n-la; - prezentuje wyniki swojej pracy w sposób narzucony przez n-la, - zdarzają mu się braki prac domowych, nie zawsze sporządza notatki, nie uczestniczy aktywnie w lekcji.

- Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

Klasy VII- VIII

Wymagania na ocenę:

- Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który: - spełnia wszystkie wymagania edukacyjne na ocenę bardzo dobrą, - potrafi oryginalnie rozwiązać zadanie o podwyższonym stopniu trudności, - stosuje algorytm w zadaniach nietypowych - wykorzystuje uogólnienia i analogie, - operuje twierdzeniami i je dowodzi, - odczytuje, porównuje, analizuje i przetwarza dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów, - stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów również z innych dziedzin, - prezentuje wyniki swojej pracy w różnorodny sposób, - otrzymuje oceny celujące z prac klasowych, - aktywnie uczestniczy w zajęciach koła matematycznego lub osiąga sukcesy w konkursach matematycznych.
- Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który : - całkowicie opanował materiał programowy podstawowy i uzupełniający (w całości), - potrafi formułować definicje, zapisać je, operować pojęciami, stosować je, podaje szczególne przypadki, - uzasadnia twierdzenia w nieskomplikowanych przypadkach, - umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania, - odczytuje i porównuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów, - stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin, - prezentuje wyniki swojej pracy we właściwie wybrany przez siebie sposób, - w sposób samodzielny rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela, posługując się nabytymi umiejętnościami, - jest aktywny na lekcji, wskazuje pomysły na rozwiązanie problemu, - rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe o średnim stopniu trudności, - prowadzi systematycznie zeszyt.
- Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który: - opanował materiał programowy z poziomu podstawowego i częściowo uzupełniający, - potrafi formułować definicje, zapisać je, operować pojęciami, stosować je, - potrafi stosować twierdzenia w różnych zadaniach oraz podać przeprowadzić proste

wnioskowania, - analizuje treść zadania, układa plan rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania stosując algorytm w sposób efektywny i potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu, - odczytuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, - stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych, - jest aktywny na lekcjach, zadaje pytania związane z postawionym problemem, - prowadzi zeszyt przedmiotowy, - podejmuje się rozwiązań zadań dodatkowych o średnim stopniu trudności.

- Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który: - opanował materiał programowy podstawowy na przeciętnym poziomie - potrafi przeczytać definicje zapisane za pomocą symboli, - potrafi stosować twierdzenia w typowych zadaniach i potrafi podać przykład potwierdzający prawdziwość twierdzenia, - potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach, - odczytuje dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel, - stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach, - stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania typowych problemów praktycznych, - prezentuje wyniki swojej pracy w sposób jednolity, wybrany przez siebie, - wymaga zachęty by pracować na lekcji, - jest mało aktywny, ale stara się zrozumieć zadany problem; ma braki w zeszycie, bywa nieprzygotowany.
- Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który: - opanował materiał programowy tylko na poziomie koniecznym, - intuicyjnie rozumie pojęcia, zna ich nazwy, potrafi podać przykłady modeli dla tych pojęć, - zna symbole matematyczne, intuicyjnie rozumie podstawowe twierdzenia i potrafi je zastosować z pomocą nauczyciela, - potrafi wskazać dane, niewiadome; wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań, - zna zasady stosowania podstawowych algorytmów i stosuje je z pomocą nauczyciela, - odczytuje z pomocą nauczyciela dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel, - stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela, - prezentuje wyniki swojej pracy w sposób narzucony przez nauczyciela, - oceny ze sprawdzianów nie zawsze są pozytywne - ma braki w zeszycie.
- Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który: - nie spełnia podstawowych wymagań stawianych przez podstawę programową - mimo mobilizacji ze strony nauczyciela nie uzyskuje postępów w nauce - nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie uczestniczy w lekcjach.

III. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH OPINIĘ PORADNI PP, ORZECZENIE O KSZTAŁCENIU SPECJALNYM

1. Wszystkie prace samodzielne i skala ocen są **dostosowane do deficytów ucznia**.
2. Ocenianie ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi obejmuje:
 - zapoznanie się nauczyciela z orzeczeniem lub opinią ucznia w szczególności z diagnozą i zaleceniami oraz aktywne uczestnictwo w tworzeniu lub modyfikacji dokumentacji IPET oraz WOPFU,
 - **dostosowanie wymagań edukacyjnych** do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i możliwości dziecka,
 - stworzenie odpowiednich warunków organizacyjnych oraz metod i form pracy z uczniem posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej,
 - **wystawianie ocen** według kryteriów przyjętych dla wszystkich uczniów, biorąc pod uwagę następujące czynniki:
 - ✓ wysiłek i wkład pracy własnej,
 - ✓ poprawność rozumowania,
 - ✓ trafność interpretacji
 - ✓ stopień opanowania treści zawartych w podstawie programowej,
 - ✓ poziom umiejętności,
 - ✓ motywację i zaangażowanie ucznia,
 - ✓ zainteresowanie, sposoby dotarcia do wiedzy,
 - ✓ możliwość wydłużenia czasu pracy.

IV. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIĄ, OPIEKUNÓW PRAWNYCH I INNYCH ZAINTERESOWANYCH O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIÓW

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zasadach oceniania.
2. O przewidywanej ocenie rocznej nauczyciel ustnie informuje uczniów na miesiąc przed wystawianiem ocen.
3. W przypadku grożącej oceny niedostatecznej nauczyciel przedmiotu informuje wychowawcę klasy, który pisemnie powiadamia o tym rodziców na miesiąc przed wystawianiem ocen.

V. DZIAŁANIA NAUCZYCIELA W CELU POPRAWY NIEZADAWAJĄCYCH WYNIKÓW NAUCZANIA.

1. Nauczyciel przeprowadza rozmowę z uczniem, jeśli ten osiąga niezadawalające wyniki w nauce. Próbuje wyjaśnić przyczyny trudności edukacyjnych oraz wskazać sposoby zaradzenia im.

2. Jeśli rozmowa z uczniem nie przynosi efektów kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami, zapoznaje ich z istniejącym problemem i wspólnie opracowują metody pracy w celu poprawy sytuacji.
3. Jeśli wymaga tego sytuacja, nauczyciel po konsultacji z wychowawcą, pedagogiem szkolnym i za zgodą rodziców kieruje ucznia na specjalistyczne badania, w celu zdiagnozowania wiedzy dziecka, przyczyn występujących trudności z nauką i sposobów eliminowania ich.

Podpisy nauczycieli: